

Amadej Canjuga

ZADNJI BOŽIČ

Še en »veseli« december. Pravzaprav se je ravno začel – zame, žal, nič kaj veselo ali vsaj vredno proslavljanja. To je še en december brez snega in to bo še en božič brez snega. S tem si ne bom belil glave, saj je okoli mene že vse preveč belo. Bele so stene, bele so postelje in posteljnine, bele so halje ...vse je belo! Mislil bi, da sem umrl in da sem šel v nebesa, če mi ne bi naprava, ki meri srčni utrip, dokazovala nasprotno. Tako ali drugače, v življenju sem naredil preveč grehov, da bi odšel v nebesa. Je pa res, da sem jih večino napravil ponoči, zato lahko upam, da Vsemogočni ne uporablja očal za nočno opazovanje.

Doktorji so mi pred dnevi postavili diagnozo, za katero so bili potrebni vsa njihova dolga leta izkušenj, izobraževanja, doktorati in znanje ... ki ga premore tudi drugi, manj izobražen del prebivalcev. »Umrl boš!« – niso me presenetile njihove besede, saj sem to vedel že desetletja prej, preden sem zbolel – »...še pred božičem!« No, te besede pa so me zadele kot strele z jasnega. »Tem? Pred tem božičem?« sem postavil neumno vprašanje, v katerem je bilo toliko upanja, kolikor snega je bilo videti skozi okno. Kdo so oni, da mi bodo odštevali dni do smrti?! Kdo ste vi, da mi boste govorili: »Umrl boš še pred pofukanim božičem!« Rajši pojdite delat svoje delo in zdravite ljudi, najdite zdravilo!

Ko se je naval brezupja polegel, je skupaj z njim odšel zadnji up. Začeli so mi naštevati o nekih poizkusnih zdravilih in alternativnih zdravljenjih na Švedskem, ampak sem skoraj vse preslišal. Kmalu sem se sprijaznil, da so pred mano zadnji trije tedni. Nesrečna novica se je kmalu kakor kuga nalezla na sorodnike in prijatelje. Opažam, da se takšne novice širijo hitreje kot vesele. Vsi prihajajo lepo oblečeni in urejeni, na obraz imajo prikovane lažne nasmehke, ki se pri nežnejšem spolu stopijo in razmažejo

po celem obrazu. Večina jih s sabo nosi rože, ki jih je že toliko, da se počutim, kot da že ležim v mrliški vežici. Manjkale so mi še sveče, pa tudi te so mi nekateri že prinesli, saj so dejali, da grejo čez tri tedne smučat. Najuporabnejše darilo mi je prinesel star prijatelj s srednje šole – joint, ki sva ga skupaj pokadila kar pred bolnico.

Moji vrstniki, ki so, kakor po pravilu, vsi postali že sivi in nekateri tudi nemarno debeli, so bili prešerne volje obujali stare spomine – seveda samo tiste, ki se jih je bilo vredno spomniti. Ko so obiski in prijatelji odhajali, so z lažnim nasmehom na obrazu še bolj lažno pozdravili: »Nasvidenje!« Ali še hujše: »Se vidimo!« Ja, sej se, ja ... na pogrebu! En teden po tej smrtonosni diagnozi so se obiski končali. Obiskovati me je prihajala samo še družina.

Vse, kar me zdaj teži, je to, da na moj zadnji božič ne bo snega. Ure in ure strmim skozi okno in zrem v jasno nebo in čakam pofukan sneg. Sončno vreme povzroča preveč tečno veselo vzdušje za takšne čase in mi onemogoča, da bi se smilil samemu sebi. Lahko bi pobegnil iz bolnice ali storil samomor, a kaj morem, če sem priklenjen na voziček, na oknih so zaporniške rešetke in povrh vsega smo v drugem nadstropju, kar je ravno preveč za pobeg in malce premalo za (po)slednje dejanje.

Na željo družinskih članov sem se za tri tedne – kolikor mi je ostalo (mi vsaj ne bo treba plačati članarine, saj je prvi mesec zastonj) vpisal na »krožek«, imenovan Priprave na smrt! Vodijo ga sicer nune ali župnik in ne kakšni psihiatri ali psihologi, vendar pa poteka v njihovih prostorih – ki so v pritličju!

Sklenil sem, da pobegnem! Dan pred božičem, če mi ga Bog da, bom pobegnil. Ne morem čakati svojega konca in preživeti božiča v preddverju smrti! Vendar sem na vozičku, težko bo s tem priti mimo vratarja in mirno oditi na svobodo. Na srečo sem na krožku spoznal nekoga približno mojih let, ki so mu dejali, da mu rok trajanja poteče na isti dan kot meni. On je bil z oddelka psihiatrije, saj je, ko so mu povedali diagnozo, ugriznil zdravnika, misleč, da ga bo okužil. Žal rak ni nalezljiv. Norega človeka je težko prepričati v normalne stvari in obratno. Vendar je bil pobeg iz bolnišnice vse prej kot normalna stvar, zato ga v to ni bilo težko prepričati – še več! Bajе naj bi že imel izkušnje s tem, a so se mu načrti v samostojnih akcijah izjalovili.

In tako kot sva sklenila, sva tudi to storila. Vsaj tokrat je bil Bog radodaren v vsej svoji neradodarnosti in naju je pustil živeti do božiča. En večer pred pobegom o snegu ni bilo ne duha ne sluha. V večernih urah sem Božiču napisal pismo. Ne smem vam povedati, kaj sem si zaželel, saj verjamem, da se drugače ne bo uresničilo.

Zjutraj sva pozajtrkovala in se oblekla v svoji bolnišnični pižami in odšla na Priprave za smrt. Enega izmed psihopатов sva podkupila z zavojčkom cigaret. Moram priznati, da je res dobro odigral božjastni napad in mi je žal, da nisva mogla pogledati do konca. Mimo vratarja sva prišla brez težav, saj je ravno pihal na dušo mladi medicinski sestri.

Dokler je bil dan še jasen, sva se odpravila na res dobro zadnje kosilo. Dodobra sva se nasitila in ko sva prišla iz restavracije, se je že začelo temniti. Ker sem imel voziček, skupaj z mojim norim prijateljem nisva mogla iti na trolo. On je vztrajno potiskal moj invalidski voziček,

tako da sva bila v dobri uri že v centru mesta. Čeprav ni bilo snega, sva ugledala res osupljiv prizor. Lučke raznovrstnih živih barv in oblik so lepo utripale in razsvetljevale temno noč. Že od daleč sva zagledala tudi božično smrekico.

Na poti do smrekice sva si ob obrežju Ljublanice ogledovala različne butike in trgovinice, ki so bile prav pristrčno kičasto okrašene z lučkami in božičnimi okraski. Bolj ko sva se približevala Prešernovemu trgu in Tromostovju, vedno bolj je bil izrazit vonj vročega belega in rdečega vina, ki se je mešal z mrzlim zrakom in cigaretним dimom ter omamljal množice ljudi, ki so se gnetle mimo stojnic. Z vsakega vogala se je vil dišeč dim po pečenem kostanju in praženih mandljih, ki sva si jih tudi sama privoščila. Tam je bilo tudi nekaj zanimivih stojnic s suho robo, slovenskimi lončenimi glasbili, steklarskimi izdelki, pletenino, zelo so dišale tudi medene sveče ... Ko sva stala na Tromostovju in opazovala veliko smrekico in nama je mrzel veter rezal ušesa, sva sklenila iti na kozarček vročega rdečega vina, ki sva ga zelo preplačala.

Sedla sva ob mlade zaljubljenca na obrežje Ljublanice in gledala vse tiste lučke, ki so čarobno žarele. Bila sva zelo premražena, zato je bil občutek vročega vina, ki ti ogreva telo in srce, enkrat! Pogledala sva se in vedela, da nama je uspelo. Ko sem že pomislil, da je Božiček pozabil na mojo željo, sem na premraženi koži začutil še nekaj bolj mrzlega – snežinko.

Začelo je snežiti! Verjetno je bil to najboljši poslednji dan, ki bi si ga lahko zamislil.